

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 5792 Școl.

1—3

CONCURS

Din fondurile arhidiecezane sunt să se conteri următoarele stipendii:

1. Din fondul Moga un stipendiu de 1000 coroane, pentru tineri români greco-orientali din arhidieceză, cari studiază la universitate.
2. Din fundațiunea Francisc Iosif un stipendiu de 120 coroane.
3. Din fundațiunea Cologea un stipendiu de 120 coroane.
4. Din fundațiunea Peioviu un stipendiu de 100 coroane.

Aceste trei pentru tineri români greco-orientali din arhidieceză din școalele medii.

Cererile de concurs au să fie înaintate la conzistorul arhidiecezan până la 1 August a. c. st. v., instruate cu următoarele documente în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu școlar.
3. Testimoniu de paupertate.
4. Eventual cu alte documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 22 Iunie 1906.

Conzistorul arhidiecezan.

Legea de naționalități.

Sibiu, 11 Iulie n.

Deputații naționaliști din dietă neconțin cer executarea conștiințioasă a legii de naționalități, adusă înainte cu treizeci de ani, numai pentru ochii lumii, pentru că intențiunea a fost din capul locului, ca legea să rămână neexecutată, și tocmai de aceea a fost compusă astfel, ca să nu poată fi executată. N'are adevărat clauzulă de executare!

Își vor pune mulți deci întrebarea, cum de deputații naționaliști cer un lucru despre care toată lumea știe, că nu li-se poate da, și care, în

cât ne privește pe noi, Români, nici nu e trecut în programul nostru național, pentru că noi cerem în programul nostru revizuirea legii de naționalități și formularea ei astfel, ca aceea ce le compete naționalităților, drepturi cu privire la folosirea limbei lor, să li-se garanteze în o lege care poate fi executată, nu însă executarea unei legi neexecutabile?!

Intrebarea e la loc, și totuș nu e la loc. Nu pentru aceea călăresc mereu deputații naționaliști pe legea de naționalități, pentru că ar aștepta serios dela actualul guvern să o execute cu conștiințioasă, ci pentru că știu, că cu nimic nu pot mai bine supăra și compromite în fața străinătății guvernul și majoritatea parlamentară din țara noastră, decât cu neconțința accentuare a faptului, că avem lege despre egala îndreptățire a naționalităților, cu care compatrioții maghiari au făcut și fac mare paradă în străinătate, dar care dela votarea ei încoace tot așteaptă să fie executată, fără a se afla omul care să îndrăznească a o pune în aplicare!

În alte state, în cari stările de lucruri sunt normale, neexecutarea unei legi sancționate din partea Coroanei, unei legi provăzute cu clausula mult conținătoare, că precum „Noi o fimem și o respectăm, cerem ca și supușii noștri să o fimă și să o respecte“, — formează crimă, și datorința parlamentului este să pună sub acuză guvernul care s'a făcut vinovat de acest lucru. La noi? E vârtute patriotică neexecutarea legii de naționalități, și parlamentul nostru ar fi în stare să pună sub acuză tocmai guvernul care s'ar încumetă să o execute.

De aceea, la executarea ei să nu ne așteptăm, pentru că n'are să urmeze. A spus-o domnul ministru prezident *Wekerle* clar cu ocaziunea consfăturii pe care a avut-o cu unii dintre fruntașii români înainte de alegerile pentru dietă în Budapesta,

că e cu neputință să execute legea de naționalități, pentru că așa e făcută, că nu poate fi executată!

Și totuș, ce vedem? Vedem, că unii dintre patrioții noștri maghiari se tem că legea va putea să fie executată, spre marea lor durere și părere de rău. Lucrul acesta transpiră dintr'un prim articol apărut nu de mult în ziarul „*Budapesti Hirrap*“, în care scriitorul pledează pentru cassarea legii de naționalități, ca nu cumva, în urma introducerii votului universal, naționalității să se întărească atât de bine, încât să trebuiască să fie executată legea aceasta. Și trebuie că e din Ardeal respectivul care scrie articolul, pentru că așa își încheie proza: „Chestia Maghiarilor din Ardeal e chestia țării întregi; apărarea ei e însemnata misiune a întregului parlament maghiar“. Își teme slujba bietul om, cum se vede.

Dar ori de unde ar fi, și oricine ar fi, e slab politician dumnealui, pentru că un bun politician maghiar știe, ori ar trebui să știe, că pentru naționalități nu e nici o pierdere cassarea legii de naționalități, fiindcă și de altcum legea nu a fost executată, — perd deci aceea ce n'au avut, — ci pierderea e a națiunii maghiare, care cu ce se va mai justifica în fața străinătății când se vor plânga naționalitățile nemaghiare de neîndreptățire națională, dacă nu va mai fi legea aceasta de naționalități? Până acum cel puțin cu ea se apăra în fața lumii, punând vina pe naționalități (pe hoții de păgubași) că se plâng fără motiv. În viitor cu ce se va mai apăra?

Din parlament. Deputații naționaliști vorbesc mereu în dietă, și vorbesc bine și frumos. Marți, săptămâna trecută, când a fost prezentat proiectul de adresă al partidului naționalist, a rostit vorbire lungă și temeinică Dr. *Polit*, însărcinat din partea clubului cu depunerea proiectului

de adresă pe masa dietei, iar Mercuri au rostit câte o frumoasă vorbire deputatul român *Vasile Goldiș* și Sirbul *Manoilovici*. Joi a vorbit apoi Slovacul *Skicsák* și Românul *Aurel Novacu*, Vineri Slovacul *Hodja Milan* și Românul Dr. *Stefan Petrovici*, și Sâmbătă Slovacul *Bella*. Au fost și două interpelări în săptămâna trecută, una a deputatului *Coriolan Brediceanu*, rostită Mercuri, în chestia alegerilor din comitatul Caras-Severin, alta a deputatului Dr. *Aurel Vlad*, adresată guvernului Sâmbătă, în chestia rebonificării funcționarilor numiți din partea guvernului căzut. În săptămâna aceasta discuția asupra adresei a început'o Luni deputatul român *Coriolan Brediceanu* și a continuat'o deputatul Ighiuului, Dr. *Ales. Vaida-Voievod*, iar ieri, Marți, a vorbit Slovacul *Jehlicska* și Românul Dr. *Aurel Vlad*.

Curentele anticreștine.

De prof. sem. Dr. Nic. Bălan.

IV.

Astfel a ajuns spiritul omenesc să se târască în materie și să-și tăgăduiască propria existență. Materialismul a fost întotdeauna semnul descompunerii și al putrejunii și s'a ivit de regulă ca un fel de justificare teoretică a mizunțelor practice ale unui timp. Atunci când puterile mai înalte spirituale și morale s'au pierdut strălucirea, spiritul omenesc s'a cufundat în sferele de jos ale unei existențe curat materiale. Și ca teorie este materialismul nimicirea filozofiei întregi, pentru că filozofia voiește să cunoască temeiurile ultime ale existenței, ceea ce stă în dosul obiectelor empirice, iar dacă realitatea întreagă se mărginește numai la aceste obiecte, atunci trebuie să încete orice filozofie.

Dela plăzmuirile materialiste nici nu a fost lungă calea până la o negațiune completă, până la un „nihil“, la care a și ajuns filozofia în pesimizmul și nihilizmul modern. Dacă filozofia desnădăjduirii și a durerii, cu înțelepciunea despre cloromorfizarea voinții prin greața de viață, propovăduită de *Arthur Schopenhauer* și *Eduard v. Hartmann*, ce e drept nu este

FOIȘOARĂ.

Sfântul, Marele și întru tot laudatul Apostol Petru.

I. Vieța — nevoințele și suferințele lui.

Numele, neamul și starea lui. Sfântul, marele Apostol, de neam era Jidov din *Vitsaida*. El avea numele *Simon*. Pe tatăl seu l-a chemat *Iona*. Fiind om sărac și fără cunoștință de carte, împreună cu fratele seu *Andreu*, se îndelețnicia cu pescuitul pe marea *Galileei*. De aceea se și mutaseră ei, amândoi, cu locuința în un oraș de lângă mare, numit *Capernaum*. El eră din fire grabnic, ușor la vorbă și îndrăzneț. Fiind și mai în vârstă de cât ceilalți Apostoli, el îi ia oare-cum pe dinainte, vorbind cu Cristos în numele lor. De aci și Domnul Cristos, când voiește să vorbească tuturor Apostolilor, îi vorbește lui Petru.

Venirea la Cristos. Atât el cât și fratele seu *Andreu* au fost mai întâiu Ucenici ai lui *Ioan Botezătorul*.

Andreu și cu *Ioan*, fiul lui *Zevedeu*, se aflau odată lângă *Iordan* cu *Botezătorul*. Atunci, trecând *Isus* pe acolo, *Botezătorul*

le-a făcut semn și le-a zis: „*Îată mielul lui Dumnezeu, Carele ridică păcatele lumii*“.

Andreu și *Ioan* au înțeles pe *Botezătorul* și au urmat lui *Isus*, despre care s'au și incredințat îndată că este *Mesia* cel făgăduit. Drept ce, întâlnind *Andreu* pe fratele seu *Simon*, i-a spus acestuia cu bucurie: „*Am aflat pe Mesia, ce se tâlcuiește Cristos*“ și l-a dus la *Isus*. Iar *Isus*, văzându-l, i-a arătat că știe cum îl cheamă pe el și pe tatăl seu, deși nu-l întâlnise în vieță și nu-i vorbise nimenea despre dânsul. El îi zice: „*Tu ești Simon fiul lui Iona; de acum te vei chema Chișa, ce se tâlcuiește Petru*“. Și dela această întâmplare *Simon* s'a chemat și *Petru*.

Pescuitul și Propoveduitul. După nunta dela *Cana*, despărțindu-se de Domnul *Cristos* pentru oare care vreme; el cu fratele seu s'a apucat iarăși de pescuit. În această îndelețnicire îi află *Mântuitorul*, și-i cheamă să-L urmeze, spunându-le că: „*precum până acum au vânat pești din adâncul mării, spre hrană trupească și negoț lumesc, — așa de acum prin propoveduirea Evangeliciei, vor vâna oameni, scoțându-i din întunerecul neștiinții și al rătăcirii, la lumina cunoștinței de Dumnezeu, spre hrana sufletească și pentru negoțul cel mare al Impărăției lui Dumnezeu*“. Și,

încă nepricepând ei învățătura, *Mântuitorul*, intrând în corabie, le-a poruncit să o îndeparteze la adânc, apoi le-a poruncit să arunce mreșile, ca să pescuiască. Atunci *Petru* a răspuns: „*Doamne, toată noaptea ne-am trudit, și nimic n'am găsit; nu sunt pești pe aici*“. Dar, fiind că zici *Tu*, ca să nu-ți călcăm voința, vom arunca mreșile, — și le-au aruncat. Când să le scoată, mreșile erau pline de pești, în cât nu le puteau scoate singuri, ci au chemat și pe alți tovarăși, cu alte corăbii întru ajutor.

Deci, dacă a văzut *Petru* mulțimea peștilor prinși, s'a cuprins de frică, și căzând la picioarele lui *Isus*, a zis: „*Doamne, tu nu poți stă la un loc cu mine, că eu sunt om păcătos*“. Iar Domnul i-a răspuns: „*Nu te teme, de acum vei vâna oameni; și în vânatul oamenilor, cu ajutorul Meu, vei avea așa spor, cum ai avut acum la vânatul peștelui*“.

Soacra lui Petru. *Petru* eră însurat. Soacră-sa trăia și locuia împreună cu el. Dar ea eră bolnavă de friguri. Aceasta îi făcea lui *Petru* mare grijă, că el nu putea să urmeze lui *Isus* cu toată inima. Gândul lui eră la soacră-sa cea bolnavă. *Mântuitorul*, care știa tot, știa ce'l mănește pe *Petru*. Deci a hotărât să-l scape pe *Petru*

de grija soacrei sale. Deci a mers în casa cea săracă a lui *Petru* și, luând de mână pe bolnava, o a făcut sănătoasă. Apoi a plecat însoțit neîncetat de *Petru*.

Alipirea lui Petru. Sfântul, marele Apostol *Petru* cu atâta răvnă și căldură s'a alipit de *Mântuitorul*, încât Domnul *Cristos* îl ținea tot pe lângă sine, anume ca *Petru* să audă și să vadă tot ce *Mântuitorul* face și învață. Aceasta, ca la vreme *Petru* să poată mărturisii și propovedui înaintea lumii ce a văzut cu ochii și ce a auzit cu urechile. De aceea îl și vedem pe *Petru* că e ales împreună cu fii lui *Zevedeu*, *Ioan* și *Iacob*, ca să vadă și Schimbarea la față și *Invierea* ficei lui *Iair*, și să fie față la *Rugăciunea* din grădina *Ghetisimani*.

Din pricină că el eră lesnicios la vorbă, grabnic la lucrare și cu mare dragoste și alipire cătră *Învățătorul* seu, *Petru* a avut și mari bucurii și mari supărări: Așa:

Cheile Impărăției. Odată *Mântuitorul* a întrebat pe Ucenici: Cine zic oamenii că sunt Eu?

Ucenicii au răspuns: Unii zic că ești *Ioan Botezătorul*, alții că ești *Ilie*, alții că ești *Ieremie* ori vr'un alt *Proroc*.

Dar voi cine ziceți că sunt eu? — a

lipsită nici de un simbul mainobil, apoi în numărurile scrieri ale unui Friedrich Nietzsche întimpinăm ultimele consecvențe ale unui mod de a vedea, ale unei concepții bolnavicioase despre viață, care împreună cu pesimizmul cu un ateism nihilist, ne inspiră o groază îndreptățită.

Idealul acestui filozof revoluționar este „supra omul” (Übermensch) s'au o ființă supraomenească, ridicată peste marginele binelui și ale răului („Jenseits von Gut und Böse”), condusă de cel mai nelimitat egoism, care în pornirile sale nu cunoaște nici o rezervă și nici o considerație. Cuvintele lui Shakespeare: „minte se preface în nebunie” se potrivesc pentru a caracteriza această *filozofie a nebuniei*¹⁾ De aici mai în jos nu poate să degeneze filozofia.

Toate aceste idei materialiste, ateiste și nihiliste s'au dat prinoasele pentru a construi un sistem de morală, care să „reguleze” referințele între oameni. Ne putem ușor închipui ce caracter va avea o morală clădită pe astfel de principii. În fruntea tuturor legilor, cari conduc procesul de dezvoltare al lumii, a fost proclamată: *lupta pentru existență*.

Ea este legea supremă și singurul motiv îndreptățit pentru toate faptele omenești. În această luptă are să-și arete cel tare și mare îndreptățirea la viață, iar elementul slab și neputincios trebuie să sucumbă și e menit pierzării. Lupta pentru existență este marele purgator, care are să curețe lumea de tot ce-i neînșămnat și slăbănog, ea este principiul, care stăpânește problemele de progres ale istoriei lumii. Morala creștină cu toate virtuțile milei, compătimirii și ale iubirii frățești, este o „morală pentru sclavi”, credința creștină este pentru cărbunari („Köhlergläubig” zicea Vogh). Nu înțelegem cum Dumnezeu, nu o voință conștientă duce lumea, ci materia și o voință inconștientă.

Religiunea, morala și dreptul nu sunt factori reali, ci crase rătăcirii. Poate fi doar materia religioasă și morală? s'au pot fi impuse unor combinațiuni de atomi, legi de drept și datorințe? Nu noi ne stăpânim și ne decidem, ci urmăm de silă nemiloaselor legi ale materiei. O dezvoltare necesară, un proces mecanic ne-a plăzmul și acelaș proces ne va și nimici. Ce este omul? Un val ce a apărut pe un moment în marea nesfârșită a materiei, pentru a să dispere fără de urmă pe vecie.

Acestea și asemenea idei, cari îți revoltă conștiința creștină omenească, au fost propagate în țările Apusului dela înălțimea catedrelor universitare, prin scrieri, prin ziare, în intruniri de toată natura și au străbătut în toate părțile societății. Urmările lor n'au putut fi altele, decât o destrăbălare cumplită atât pe terenul

¹⁾ Autorul ei a și murit în casa de alienați.

spiritual, cât și pe cel al vieții practice. Cu deosebire morala a fost factorul, care a făcut materialismul și ateismul — popular. Acele idei au aflat în masele mari un teren priincios fiind favorizate prin o mulțime de complicații politice, sociale și economice.

Ideile, cari au provocat revoluțiunea franceză au scuturat puterea stăpânitoare a nobilimii și a preoțimii, în mâinile căroră se concentrase până atunci toate drepturile și privilegiile. Principiile eterne ale libertății, egalității și frăției au cucerit lumea și au însuflețit masele popoarelor să-și ceară înapoi drepturile ce li s'au răpit. Ce e drept, acele principii nu au înșămnat ceva nou de tot, pentru că le propovăduise cu mult mai înainte creștinismul, acum însă ajung ele la valoare și devin o putere în viața societății. Să nu trecem însă cu vederea acea împrejurare, că nu iubirea față de deapropoale le-a călăuzit, ci ura împotriva celor privilegiați — iar întru cât au avut un caracter ireligios, s'au osândit în înșeși roadele ce le-au produs. În partea lor cea bună însă au schimbat cu o singură lovitură starea lucrurilor, care dăinuise atâtea veacuri în viața Apusului.

Ruginitul sistem medieval se prăbușește, popoarele le răsar soarele dreptății și de aici înainte interesele puternicilor de mai înainte se identifică în mare parte cu ale poporului. Și cum devenise toată schimbarea atât de rapid? Pentru privilegiatii aproape nici n'au ajuns să-și apere pozițiunea? De aceea, pentru că înșeși clasele privilegiate au fost pătrunse de ideile, cari le-au zdrobit pozițiunea. Ideile redesteptării și libertății s'au conceput în saloanele oprimaților și prin literatura produsă de dănsii s'au predicat propria lor cădere, astfel că lupta a fost decisă încă înainte de-a se începe, pentru că *ideile conduc istoria omehimii*.

De pe valea Hațegului.

— Un răspuns dlui Szabó, subinspector reg. de școale în Deva. —

În un număr mai recent al foaiei „*Neptanitolok lapja*” domnul subinspector de școale Szabó din Deva se năpustește asupra școalelor confesionale, declarându-le de tot atâtea cuiburi în cari se cresc dușmani de ai statului maghiar. Și aceasta o scoate din ținuta învățătorilor confesionali la alegerile de deputați din anul acesta, cu care ocaziune ei nu au votat cu candidatul străin, ci cu cel de o limbă și de un sânge cu ei, și consultați fiind, au sfătuit și pe alții de ai lor să facă asemenea.

Păcatul acesta îl descopere dl subinspector întregii societăți maghiare dar mai cu seamă celor chiămați și cu puterea de a face reforme cerând să porceadă cu

în culmea minunării și a bucuriei sale când a văzut pe Iisus strălucind în lumină și vorbind cu Moisi și cu Ilie, Petru a strigat: *Doamne ce bine este aici să-ți vedem pururea slava; aici să rămânem*. Deci, dacă ne dai voie, noi vom face aici trei locuințe, una pentru Tine, alta pentru Moisi și a treia pentru Ilie. În aceste să locuiți voi, ca noi să putem avea fericirea a vă vedea.

Făgăduința. Iar când la cina cea de taină, Mântuitorul a spus ucenicilor săi că în acea noapte toți îl vor părăsi și îl vor lăsa singur în mâinile Jidovilor: Petru plin de răvnă pentru învățătorul său a strigat: *Doamne, măcar de te-ar și părăsi toți: eu nu te voi părăsi, ci și sufletul meu îl voi pune pentru tine*. Se știe apoi, că Mântuitorul i-a pus în vedere, că înainte de cântatul cocoșului nu odată, ci de trei-ori îl va părăsi.

Apărarea. Petru își puse la inimă vorbele lui Iisus, că încă în acea noapte pe Cristos au să-l prindă și să-l judece. El se gândește cum să-și apere învățătorul. În odaia de mâncare văzuse două săbii. Și, deși el în viața sa nu umblase cu sabie, la plecare spre Ghetsimani a luat o sabie și a pus-o sub haină, ca la întâmplare de primejdie să o întrebuințeze. Și când în grădina vede că pe Iisus îl prind și-l leagă,

toată asprimea față de astfel de învățători și să curățe școalele de ei.

Ce lume întoarsă la noi. Se propune în școală constituția patriei și dl subinspector pretinde, ca băieții să o știe bine, dar se mânia foc dacă cineva se folosește de dreptul de a-și da votul său după cum îi permite constituția și îi dictează conștiința.

Cere mai departe statificarea școalelor confesionale. Pe semne atâtea e de insuflețit, încât școalele de stat și comunale pe cari le are de prezent sub nemijlocita-i priveghiere, nu sunt de ajuns zelului, de activitate al dsale.

Aici îmi aduc aminte de cuvintele marelui bărbat Brăteanu când interpelat de Cogălniceanu, în o cauză ce ne privea pe noi, a zis: „rău agricultor e acela, care cultivă grădina vecinului, iar a sa o lasă plină de buruieni”.

Nu voie c să zic prin aceasta că școalele de stat și comunale din comitatul Hunedoarei sunt peste tot necorăspunzătoare, ci voiesc să îndigetez, că câteva din acelea zău mai lasă mult de dorit, și are onoratul inspectorat de școale deocamdată destul lucru cu aducerea în ordine a acestora, nu mai răvnească și la cele confesionale. Resfoiască numai dl subinspector prin însemnările dsale și prin ale domnilor săi colegi și va afla câte edificii de școale comunale și de stat sunt necorăspunzătoare. De es. în comuna T. așa știu că ar închiria bucuros edificiul școlii confesionale, dacă l-ar înbiă cineva, dsale însă-i e rușine să-l ceară, fiindcă tot acel edificiu l'a fost declarat acum 2 ani de necorăspunzător și a închis școala confesională, înființând pe cea de stat de astăzi. Așa știu apoi că în școala comună din N. nu a aflat dl inspector sporii mulțămitor, în școala de stat din G. cu ocaziunea vizitațiunei oficiale la un învățător (sunt 2 puteri didactice) nu a aflat nici un băiat, ș. a. Nu poate negă dl subinspector, că e îngrijitor de însemnat numărul școalelor cu spor slab. Apoi și unde se arată spor mulțămitor acela culminează în puțința de a se înțelege cu școlarii în limba maghiară. Așa să vede că limbă și iar limbă maghiară ne trebuie, chiar și cu risicul de a nu mai învăța băieții altceva nimic.

Dacă ar fi scris acel articol un nepedagog, asemenea învățat de ambițiunea de a-și întări națiunea prin contopirea tuturor naționalităților în a sa proprie, s'ar mai putea trece peste el, dar scris fiind de un pedagog, pune pe cetitor în uimire. Dsa ca fost învățător, a putut face experiența câtă știință își poate câștiga din limba maghiară băiatul în timp de 6 ani și cât ține.

Unii învățători în hiperzelul lor de maghiarizare se fac apoi și de răs înainte elevilor proprii.

În răvna sa nemărginită, el nu ține seamă că e singur în fața ostirii și a mulțimii de popor, ci stăpânit numai de dorința de a-și apăra învățătorul, scoate sabia și repezindu-se asupra celor ce-l legau pe Iisus începe să lovească. Neîndemânatic cum era în umblarea cu sabia, el lovește pe un servitor al arhierului și-i taie urechea dreaptă. Și numai muștrat de Iisus se domolește, și cu sufletul plin de mâhnire rămâne mai la o parte.

Musturarea lui Petru. Domnul Cristos a spus ucenicilor, că acum se suie la Ierusalim, unde Jidovii îl vor prinde, îl vor batjocori, îl vor judeca, chinul și răstigni. Atunci Petru, luându-l la o parte, a încercat cu tot adînsul să l'induplece ca să nu meargă în Ierusalim, ci să rămână la țară să-și scape viața.

Domnul Cristos a văzut, că vorbele ademenitoare ale lui Petru sunt o ispită, care încearcă să zădărnicească hotărârea dumnezeiască de a se mântui lumea prin moartea lui Mesia. Deci l-a muștrat pe Petru, zicându-i cu asprime: *Fugi dinaintea mea Satano. Tu-mi ești sminteală, că nu cauți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor*. (Va urma).

Așa d. es. în o școală de stat cu elevi români e provocat un băiat să reciteze o poezie maghiară. Băiatul începe:

„Magyarország az én hazám”,
„Itten nevelt apám anyám”.

Aici băiatul tace. „Mai departe”, îl agrăește învățătorul. Tot tăcere. Atunci învățătorul crezând că a venit în confuziune îl ajută: „magyar az én nemzetségem”
... „păi, că nu-i d...”
domnule învățător, răspunde băiatul mă-nios.

Crede dl subinspector, ca pedagog că patriotismul depinde dela cunoștința limbei maghiare?! Să învețe copiii limba maghiară, pentru că le este de folos, și să vem și lege ca să se propună în țara școalele din patrie, iar legea trebuie să se spectată. Dar să se propună în aceeaș sură și celelalte obiecte de cari are nevoie în viață băiatul devenit bărbat.

În istorisirea faptelor de eroism național să se amintească că dinpreună Maghiarii au luptat și Românii, Slovaci, și alții contra inamicului comun și să se accentueze buna înțelegere, stimulare și iubirea reciprocă ce trebuie să lege laolaltă pe toți locuitorii din această patrie.

Să se dea copiilor înainte de toate o educație în direcțiune religioasă morală, să li se nobiliteze sufletul și atunci patriotismul să formează de sine ca zământana din lapte.

Așa credem noi că ar fi bine, iar nu cum vrea domnul subinspector și cei de o părere cu el. X.

Înștiințare.

Se aduce la cunoștința onoratului public român, că cursurile „Școlii pentru economia și industria de casă” pentru anul școlar 1906/7 se vor începe în 15 Septembrie n.

În anul școlar 1906/7 va funcționa atât secțiunea economică a școlii, cât și cea industrială.

I. Instrucțiunea secțiunii economice, care stă sub conducerea dsoarei Veturia Papp, va cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor și a pâinei; conservarea legumelor și a poamelor; curățirea și ținerea în ordine a locuinței; grădăritul; spălătul, călcatul și îngrijirea rufelor; confecționarea rufelor; b) învățământ teoretic: economia de casă, chemia bucătăriei, contabilitatea; igiena, îngrijirea bolnavilor; literatura română.

Elevele, ai căror părinți sau îngrijitori nu sunt în Sibiu, au să locuiască în edificiul școlii, strada Baier nr. 1 (edificiul „Albinei”).

Se vor primi numai eleve, cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară.

Instrucțiunea va fi exclusiv în limba română. Se va conversa însă și în alte limbi, îndeosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă.

Taxele prescise: 1. Fiecare elevă internă va avea să solvească o taxă lunară de 50 cor., din care se vor achită speșele efective ale școlii, cu excepția remunerațiunii instructoarelor, pe care o achită reuniunea din al său. 2. Fiecare elevă externă va avea să solvească o taxă lunară de 40 cor., pentru care va primi și ameaza și ojina.

Taxele sunt a se solvi tot pentru trei luni anticipativ.

În caz, că o elevă înscrișă deja intrerupe cursul fără motive acceptabile, e datoare a despăgubi reuniunea pentru fiecare lună a anului școlar cu câte 10 cor.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, o jumătate duzină din rufele necesare, 6 ștergere pentru bucătărie, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare. Șorturile pentru bucătărie și-le vor face elevele însăși; dar șorturi pentru casă au să aducă cu sine.

Cursul se începe în mod regulat la 15 Septembrie n. și se termină la 15 Iulie n.

II. Instrucțiunea secțiunii industriale, care stă sub conducerea dsoarei Alexan-